



SABEU QUÈ ÉS EL CONVENI DE BERNA I LA SEVA RELACIÓ AMB LA IA?

- Aquest és un conveni internacional que regeix la protecció mínima que s'ha de conferir a les persones autores d'obres literàries i artístiques originals a través d'uns principis.
- El primer i més conegut és el principi del "tracte nacional", que exigeix que els Estats membres atorguin als residents d'altres Estats membres els mateixos drets que tenen els seus propis ciutadans en matèria de drets d'autor.
- El segon és el principi de la "independència" de protecció, que estableix que cada Estat membre ha d'atorgar a les obres estrangeres la mateixa protecció que tenen les obres nacionals, encara que les obres estrangeres puguin no estar protegides als països on es van originar.
- El tercer és el principi de la "protecció automàtica", que estableix que no hi ha un requisit per a la protecció de drets d'autor sinó que aquests són automàtics i no cal registrar-los en cada Estat membre.
- I tot això que té a veure amb la IA? Doncs que aquests principis i les disposicions de la Convenció de Berna s'han adoptat històricament per protegir obres literàries i artístiques originals creades per persones però no pas per màquines o sistemes d'IA.
- De fet, és un principi fonamental dels drets d'autor que l'autor d'obres literàries i artístiques originals sigui una persona i no pas una màquina per referir-se a la pròpia creació intel·lectual, ja que els drets d'autor reflecteixen la personalitat humana o de l'autor.
- Però amb l'arribada de la IA generativa, s'ha obert un debat sobre si les obres creades per una aplicació d'IA també reflecteixen la personalitat de l'autor o si cal una atribució legal que protegeixi les aplicacions d'IA com a persona jurídica independent.





- Tenint en compte que les obres creades per una aplicació d'IA estan basades en dades i només poden percebre el seu entorn en forma de dades, la única part protegida seria el programa informàtic o la IA si és original (en el sentit que és una creació intel·lectual pròpia).
- En gran part, això és perquè s'accepta que les regulacions d'IA han de romandre en l'àmbit de la llei de propietat intel·lectual i, per tant, també cal adoptar el mateix enfocament als resultats de les activitats amb IA.
- Però basant-nos en la literatura i jurisprudència, només un humà és capaç d'activitats creatives i, en conseqüència, no es possible protegir els resultats (sí el programa informàtic) de l'activitat d'IA mitjançant la llei de drets d'autor.
- Si es trenca aquesta relació, llavors hi ha el risc que afecti el paradigma de protecció de les creacions humanes que ja existeix sota la llei de drets d'autor, i aquest és el fonament crític que la literatura i jurisprudència considera que no pot ser objecte de modificacions.
- No obstant, cal contemplar altres opcions com ara els drets connexos, que formen part dels drets de propietat intel·lectual i que s'han concebut històricament com a drets que existeixen "a més" dels drets d'autor per tal de protegir béns immaterials similars a les obres.
- Això sí, la manca d'autoria humana pot desqualificar aquestes sortides segons el Conveni de Berna (art. 2) ja que segons aquest no hi ha cap obligació de protegir les obres purament generades per ordinador, fins i tot si alguns països decideixen cobrir-les amb drets d'autor.
- Sobre aquest tema també us compartim una lectura interessant: Ginsburg, J. C. (2018). People not machines: authorship and what it means in the Berne Convention. *International Review of Intellectual Property and Competition Law*, 49(2), 131-135.

